

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Subotica, 1921. február 2.

Ara helyben és vidéken
10 dinár, vagy 50 para.

XXII. évfolyam 25. sz. ■ Szerda

Megjelenik minden délután vasár- és Ünnepnap kivételével
Telefonszám: szerkesztőség 5-10, kiadóhivatal 8-58.

Felölős szerkesztő:
VUKOV LUKÁCS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Subotica.
Regenta Alexandra-utca (Kossuth)-utca, Leibach-palota.

Az új tanács.

A Bácsmegyei Napló először adott hírt arról a változásról, amit a választási közigazgatás át szervezésével elrendelő miniszteri rendelet jelentett. A miniszteri rendelet úgy fogadta, mint az első lépést azon az úton, ami a bölcös megértéshez, a nemzeti kisebbségek emberi és szerződésben biztosított jogának elismeréséhez vezet. Ez a rendelet valójában ez is volt a nagy jelentőségét csak hatásában s nem érdemében csökkentő az a tény, hogy gyakorlati téren való megvalósulása nem jelent a hozzáfűzött reménykedések testté válását is. A rendelet igen nagy discretionarius jogot biztosít azoknak, akik a végrehajtás felügyelősebb részét, a tanácsstagok kiöléséről eszközök, s miután egy mártól nagyon eltérő statisztikai adatok állnak rendelkezésre s mivel a hivatalosnak elfogadott statisztikai adatok egyes csoportok részéről kritikával illelhetők. Kommuu elgondolmái, hogy aki a nagy ellenérek kiegyenlítése helyett az egyik végletet fogadja el, alapul könnyen utalhat abba a helyzetbe, hogy az ezáltal sérelmezett érdekek képviselői nem fogják magukra nézve kotelézőnek elfogadni a szerinül léves alapján megszervezeti tanácsban való részvételt.

Azok, akik a magyar nemzetiséget képviselték ezeken az előkészítő tárgyalásokon, a magyarságnak a kormányzatban való részvételét azáltal hátráltatták el, hogy elvi ellenségei annak a megoldásnak, mely a városi autonómia kinevezeti közgyűlésének akara gyakorlatitai. Ez az ellenvetés — bevallhatuk — sokkal inkább oportunistá, mint őszinte. Ha a magyarság számára olyan arány biztosított volna a megalkotandó közgyűlésben, mint amilyen arány száma a magyarság vezetői szerint a magyarságot megilleteltek, akkor az ilyen elvi megmondolás nyilván nem szolgálhatott volna a részvételre adott felhívás elhárítására. A magyarság nemcsak azért ragaszkodik a választás megtartásához, — ami időközben különben értesülésünk szerint a belügyminisztérium hivatalos álláspontja is lett — mert elvi alapon helyesebbnek tartja a közigazgatásnak ezt a módját, hanem és főként azért, mert választások esetén, nem az intézkedés alapját szolgáló statisztika érvényesülbe, hanem az a tényleges helyzet, ami ellen foglalkozik egyik oldalról sem lehet elnyelvást tenni.

A magyarság megszervezetlensége miatt, ha ezek a tárgyalások nem is voltak az egész szervezeti magyarsággal megtarthatók, a magyarság ki nem épített szervezetei által adott választás kell, hogy tanulságos és irányító legyen azok álláspontjának kialakulásánál, akiknek ebben a

nagyonfontosságú kérdésben még szavunk lesz. Ezekbe a tárgyalásokba, igen helyesen, bevontuk a testületet is, a Lloyd, az iparitestület s az ügyvédi kamara is.

Mi most csak annak az álláspontnak óhárunk kifejezést adni, hogy ezek a testületek nem hivatottak arra, hogy kiöléseiknél a nemzetiségi szempontok védelmére gondoljanak. A Lloyd a kereskedők egyesülete s mint ilyen, eltekintve attól, hogy nacionalizálva van s vezetősége s a választmányi tagok két harmadrésze szláv, kizárólag kereskedők kiölésére, nem pedig magyar nemzetiséghez tartozók ajánlására tarthatja csak magát felelősségteljesnek. Eppen úgy, mint ahogy az iparitestület nem szerbeket vagy bunyevácokat, radikálisokat, demokratákat, vagy magyarokat jelölhet ki tagjai sorából, hanem egyedül és kizárólag csak ipatosokat. S mint ahogy az ügyvédi kamara is, amely testület különben már fel is van osztva, egyedül és kizárólag az ügyvédek képviseletében hivatott csak

eljárni, minden nemzetiségi különbség nélkül.

Unok hangsúlyozása pedig azért szükséges, mert eleve le akarjuk szőgezni azt az álláspontunkat, hogy a testületeknek bizonyára igen érdekes és szaktekintéllyel bíró kiküldöttjei hivatottságot érezletnek majd, a kereskedői, iparos s esetleg az ügyvédi érdekek, vagy jogászai szempontok képviseletére, de nem lesz arra hatáskörük, hogy annak a nemzetiségnek nevében is nyilatkozatot tegyenek, vagy hogy hozzájáruljanak ahhoz, hogy magartartásuk azon nemzetiség állásfoglalásaként legyen feltüntetendő, amirek tartoznak.

Ennek az elvi fentartásnak hangsúlyozása semmi mást nem céloz, csak azt, hogy ebben a nagyjelentőségű kérdésben kerülfessenek el azok a látszatok, melyek félreértések, érdekvitakodásra s olyan más következményekre vezethetnének, amiket el kell hártani azoknak, akik a megértés és kiegyenlítés bölcös politikáit igyekeznek minden erejükkel szolgálni.

Módosítják a rapallói békeszerződést.

Páris, február 1.
Gróf Storza olasz külügyminiszter vissza utazott Rómába. Elutazása előtt újságíróknak kijelentette, hogy Rómába érkezése után azonnal értesíti a római jogoszláv követet, hogy kedden aláírja a rapallói szerződés módosítását. S erről már kinevezik

azt a katonai szakbizottságot, amely véglegesen megfogja állapítani a jogoszláv-olasz határvonalat. Ezzel kapcsolatosan megkezdődik Dalmácia azon részeinek kiürítése, amelyek a rapallói szerződés értelmében jogoszlávai illetik meg.

A demokraták a két kamarás rendszer ellen.

Tárgyalások az alkotmány kérdéséről.

A radikálisok és demokraták az alkotmány kérdésében tárgyalásokat folytattak. A demokrata klub úgy döntött, hogy a párt a kétkamarás képviseleti rendszer ellen foglalt állást, továbbá kinyilvánították azt a követelésüket, hogy a kerületi főnököket a belügyminiszter nevezze ki és ne a kerületi képviselő testület válassza, mert a kerületi főnök a

kormányt képviseli, mint például Magyarországon a főispán.

A radikálisok azt válaszolták, hogy az alkotmány kérdéséről lehet alkuba bocsájtkozni, azonban a párt a Pasic-féle javaslatban lefektetett alapelvek mellett kitart és amig azok nincsenek végleg eldöntve, addig szükségletlenek tartják újabb kérdések tárgyalásába bocsájtkozni.

Párisban letartóztatott szláv menekültek.

Páris. Több szláv menekültet itt letartóztattak, mert bolsevik agitációs iratokat találtak náluk.

Bolsevista offenziva Lemberg ellen.

Berlin. A román kormány a Dnyeszter jobb partját hadállapotba helyezte. A Dnyeszter-vonal mögött a bolsevista csapatösszevonások még tartanak. Arról érkeztek jelentések, hogy Szovjet Oroszország új nyírfenizvált készít elő, amely a Tarnopol-Lemberg-vonal ellen fog irányulni.

Az Erdőskárpátok — Cseh-Szlovákiáé.

Prága. A cseh-román határ végleges megállapítására kiküldött bizottság elvi megállapodást létesített, hogy az Erdőskárpátokból egyetlen falut sem kapcsolnak Romániához.

Németország lefegyverzése.

Páris. A miniszterelnökök konferenciája végleges határozatot hozott Németország lefegyverzésére vonatkozóan. Németországot már értesítették, hogy küldje Londonba képviselőit, miután még február hónapban be akarják fejezni az erre vonatkozó tárgyalásokat.

VALUTÁK.

Beograd, jan. 28.

Dollár	141'60 korona
Márka	244—
Lei	208—
Frank	10'20
Napoleon	476—
Font	504—

DEVIZÁK: Genf —, Páris 10'40, Prága 192—93, Milánó 536, Wien 24'60, London 556, Berlin 258'20

Budapest, január 31. Értékpapírcsere javulás mutatkozott. Valtapiac bariztkodó, Napoleon 16'25, font 19'80, dollár 51'5, frank 36'59, marka 9'10, lira 19'20, osztrák korona 80, rubel 2'65, lei 7'10, sokol 6'90, dinár 13'90, lengyel 7'3.

Zagreb, január 31. Dollár 138'5, frank 980, lira 615, leva 152, rubel 0'70, marka 2'38, osztrák korona 23, Napoleon 470.

Pasic beteges is tárgyal.

Beograd. Pasic állapotában javulás állott be, de még ágyban kell maradnia. Pasic beteges is folytatja tárgyalásait a még betöltetlen miniszteri tárcákról. Most különösen sokat tárgyal az agrárpárt delegátusaival, akiket a kormányba való belepésre akar rábírn. Az agrárpárt a szlovén klubbal tanácskozik és a látszat szerint csak akkor fog csatlakozni a kormánypárhoz, ha a szlovén klubbal együttesen járhat el.

A jogoszláv klub nem csatlakozik a kormányhoz.

Beograd. A „Politika” és más demokrata lapok azt írták, hogy a jogoszláv klub csatlakozik a kormányparthoz. Illetékes helyen megállapítják, hogy ebből csak annyi igaz, hogy Radovics képviselő felszólította Simrét képviselőt, hogy a jogoszláv-klub küldjön ki megbízottakat a kormányban való tárgyalásra. A jogoszláv-klub ezt az ajánlatot visszautasította és csak annyi történt, hogy Mandics felvilágosította a kormányhoz tartozó pártokat a jogoszláv klubnak az autonómia kérdésében elfoglalt álláspontjáról.

A bajor extrónörökös a monarchizmusról.

Berlin. A „Chicago Tribune” tudósítója előtt Ruprecht herceg, a volt bajor trónörökös kijelentette, hogy legnagyobb bünnök tart minden olyan mozgalmat, amely Németországban erőszakosan akarja feltámasztani a monarchizmust. Végül hangsúlyozta, hogy a Közép-Európában levő viszonyok igen veszedelmesek, mert a nagy tömegeket az elkérésés, a kétségbeesés cselekvésre ragadhatja. Ezt a világegyezdelmet nem szabad a pyzó államoknak lebecsülnök.

Az alap.

A villanytelep igazgatója az árak fölemeléséről.

A suboticei villanytelep igazgatója nyilatkozik az egyik bácsmegyei újságban az árak fölemeléséről és azokról a sajtó támadásokról, melyek ez alkalomból érték a vállalatot. A mikor regisztráljuk azt a kijelentését, hogy amit tesz, azt Subotica város érdekében tesz, nem mondhatunk le arról, hogy szöszserint ne idézzük a nyilatkozatból a következőket:

Egy ilyen nagy és kényes ügyem vezetőjének minden eshetőségre számítani kell. — Így számitanom kell azzal az eventualitással, hogy esetlegesen Pécs kitérítése által elveszítjük ezt a szénforrást és ez által drágább szénrel kell dolgoznunk. Én tehát a jövőre gondolván, mintegy alapot létesítettem, hogy bármely eshetőség álljon is be, fennakadás ne legyen.

Miről van tehát szó? Az alapról. Ki létesíti az alapot? A villanytársaság. Hogy létesíti az alapot? „Mintegy.”

Igy — kérdés-felelet alakjában — egyszerű mondatokra vetkőztetve egészen tisztán állna előtűnk a probléma, ha nem nyugtalanítana bennünket egy kérdés. Mi lesz az alappal abban az esetben, ha a szén még sem drágul meg? Vagy: ha emelkedik is a fekete gyémánt ára, vajjon a hausse arányban lesz-e az alap nagyságával? Az első esetben visszahátrépl-e a vállalat azokat az összegeket, melyeket az alapba fektetett Subotica város községének pénzéből, a másodikban ad-e pontos elszámolást a maradékról és kész-e azt visszautalni a fogyasztóknak?

Kizárnak tartjuk, hogy a társaság be ne lássa mindkét követelés jogosultságát s azért indítványoznánk,

hogy a két érdekelt fél: a vállalat és a város közönsége egy bizottságot alkosson az alap kezelésére. — Miután pedig ez az eljárás túlságosan bonyolult lenne, az volna a leghelyesebb, ha a vállalat lemondana az alap létesítéséről.

Mi megértéssel koncedáljuk, hogy a villanytársulat a palicsi forgalomban csupa egy és két koronásokat kap, amellyel nem tud mit csinálni s hisszük, ha az 1 és 2 koronásokat beváltják, a villanyáram ára leszáll.

Utban a koncentráció felé.

Az agrárklub részleges szocializálást követel.

Beograd, febr. 1.

A koncentrációs kabinet megalakításának ügye egy lépéssel előbbre jutott. Az agrárpárt átnyújtotta föltételeit a radikális és demokrata klubnak, amelyek a föltételek legnagyobb részét elfogadhatónak találták és a jelek arra mutatnak, hogy a többiekben is sikerülni fog megállapodásra jutni.

Az agrárklubban vasárnap délután egészen a késő esti órákig tárgyalták a kormánybalépés föltételeit, a tárgyalásokat hétfőn délelőtt folytatták és a hétfői nap folyamán a föltételeket husz pontban összefoglalva adták át a kormánypártok megbízottainak. A radikális és a demokrata klub a föltételek közül tizenhetet elfogadhatónak talált, három azonban elvetettek. Erről értesítették az agrárpártot és egyben fölhívták, hogy lejtse ki a részleteket, miképpen értelmezik és hogyan akarják kezdeményezni ebben a 17 pontban foglalt követelésnek gyakorlati keresztulvitelét. A három föltétel, amelyet a kormány is elfogadhatatlannak tart, a következők:

1. A képviselőket a foglalkozási ágak szerint, azok arányában választák.

2. Azokat a képviselőket, akiket választók nincsenek megelégedve, a választók bármikor megfoszthatják mandátumuktól.

3. Az arra megérett üzemeket szocializálják.

A képviselők visszahívásáról szóló követelés teljesítését kormánykörökben annál kevésbé tartják elfogadhatónak, mert a választás titkos lévén, nem lehet megállapítani, hogy a szavazók közül kik adták voksukat a parlamentbe tényleg bejutott jelöltre. Az üzemek szocializálását pedig, még ha csak részleges szocializálásról van is szó, még nagyon korainak tartják.

Az agrárklubban a kormányba való belépésről heves vita folyt. A szlovéniai és boszniai képviselők a belépés mellett foglaltak állást, mert félnek, hogy ellenkező esetben a muzulmánok foglalják el a helyüket, azok pedig az agrárreformnak elkeseredett ellenzései. Ha viszont az agrárreformot nem hajtják végre, akkor a nép a jövőben csak a szocialistákra, vagy a kommunistákra fog szavazni. Ezzel szemben a földmunkások pártjának szerbiai képviselői a kabinetből való távolmaradás álláspontját képviselik.

A Korosec-párt, a muzulmánok és a horvát egységek egyelőre várakozó álláspontot foglalnak el, állásfoglalásukat az agrárpárt döntésétől teszik függővé. Ha az agrárpárttal sikerül a megegyezés, akkor minden valószínűség szerint ez a három párt is bemegegy a kormányba és így meg van a lehetőség arra, hogy a parlamentben lévő pártokból a kommunisták, szocialisták és köztársaságiak kivételével sikerül megalakítani a koncentrációs kormányt.

Három kivégzett cigány ügyének

epilógusa a törvénytészen.

Élőnk emlékeztében van még a suboticei közönségnek, hogy a múlt év elején a statáriális bíróság halálra ítélte Sárközi Vince, Sárközi István és Dimovics Lázár bácsmadarasi cigányokat és a kivégzést az elítélteken a zombori-utí temető mellett ugynevezett gravala-téren 1919 január 30-án végre is hajtották. A cigányok 1919 december 31-én, Szilveszter éjszakáján katonaruhába öltözve kirabolták és sulyosan bántalmazták Patócskai István bácsmadarasi gazdálkodót. Ennek az ügynek az epilógusa jászódott le hétfőn délelőtt a suboticei kir. törvényszék tárgyaló termében.

Bácsmadarast, Bácsalmást és a két község környékét tavaly télen állandó rettegésben tartó cigánybandának minden tagja, több mint tíz cigány annak idején a törvénytészek elé került. A három főbűnös statáriális uton halálra ítélték, a többieket a rendes bíróság hosszabb-rövidebb ideig tartó fegyházbüntetésre ítélte. Egyedül az egyik halálraítél, Sárközi István felesége, született Kolompár Rozália fölött nem ítékezhetett a bíróság, mert Sárközinné a főtárgyalásra betegsége miatt nem lehetett elővezetni.

Sárközinné a közkórházban egy gyermeknek adott életet és hétfőn délelőtt teljesen fölépülve állott a bíróság előtt. A tárgyalást délelőtt kilenc órakor nyitotta meg Marunics törvénytészi bíró, elnök. Vuketics ügyész ismerteté a vádat. A vádirat szerint Sárközinné Kolompár Róza, mint tettestárs részt vett 1919 dec. 31-én Patócskai István kirablásában. A vádlott mindent konokul tagad. A rablást szerinte nem is a kivégzettek követték el, hanem ismeretlen cigányok, akik közül egy katonaruhába öltözve hozott öhozzá ruhákat megérzés végett, de a vádlott nem tudta, hogy azok lopott holmik.

TARCA.

MŰVELTSÉG.

A levélre, amelyet a fenti címen egy fiatal barátomhoz címeztem, női kézből érkezett a válasz. Hogy a nő, aki ezt írta, fiatal-e vagy öreg, nem tudom, mert a nőkről ezt a fontos adatot akkor se tudjuk feljes bizonyossággal, ha előttünk állnak, hát még akkor, ha csak az írásukat látjuk! (Mert erre vonatkozólag a helyesírás hibák száma nem nyújt semmi tájékozást.) A nevérol ítvé, amelyet fölvettem, s amelynek első tulajdonosa már másfélszer esztendő óta pihen ravennai sírjában, azt kell hinnem, hogy öreg; arról a tiszteletről, amelyet a tanáraitól beszedel, meg azt, hogy nemrég még iskolába járt, s így egészen fiatal. Hiszjük a jobbat, hogy öreg, vagy a szebbet, hogy fiatal, ez esetben mind egy, mert nem szeret engem. S ha egy hölgy nem szereti az embert, nem mindegy akkor, hogy az lány esztendő?

Az antipatiája ellenem világos. Akit szeretünk, azt megérjük valahogy. Ő pedig annyira nem értett meg, hogy ezt már csak a leghejtározottabb ellenszenv képes megokolni. Ugy látszik, Placidia val-

melyik mondasom annyira felbosszantotta, hogy a többit már bizonyos idegességgel vagy elfogultsággal olvasta. Mäskülönben nem foglaná rám, hogy tagadom az olvasás művelő hatásait. Ilyet — de még ehhez hasonlót se — nem mondtam az inkriminált cikkben, s csak azt érzeléstem írni, hogy az olvasás egymaga nem tesz műveltetlenkét, s ezt a tételtem természetesen továbbra is fenntartom. A nőknél a harag is jobban fest mint a férfiaknál, s ők egészen csinosak lehetnek akkor is, ha a méregtől fülnek. de öngnyságaik ilyenkor még igazság-talanabbak mint más kedélyhangulatokban. S ebbe a hibába esett az én ravennai hölgyem is, aki olyankor impudál nekem, amikor sohase gondoltam. Még azt is, hogy én főformán csak a nővilág nevelő hatásától s a szellemes hölgyek elmés társalgásaitól várom a férfiak kultúrálását. Azért, hogy valaki lelkes feminista mint én, még nem következik, hogy bolondia is a nőknak, s olyan szerepre tartja képesek őket, amely fölülmúlia a képességeiket. Én bizony ezt nem írtam és nem is gondoltam, sőt eddigelő — lehet, övesen — azt hittem, hogy épp a

férfiak azok, akiknek a társalgása meg szokta termékenyíteni a nők fantáziáját, tudását és általában az elméjét, amint ennek a véleménynek a Goethe T a s o-jában oly szépen ad kifejezést a herceg. Hiszen azok a „lelkes tanárok” is, akikre az álnevlv levehőro annyj kegyellettél hívatkozik, szintén férfiak voltak, úgy látszik igen művelő hatással lehettek a haragos ellenfeleimre, mert meglegen és hállával hívatkozik rájuk. Az ember szinte maga előtt lát egy ábrándozó fiatal hölgyet, urleányt, alyogy a jóházból való leányokat nevezik mostan, aki otthon a fehér szőnyegén egy ugynevezett fehér könyv fölé hajol azzal a szándékkal, hogy rettnő okos és rendkívül művelt lesz belőle, s ezalatt a lelkes tanáránál gondol, akibe talán szerelmes is, s akit alighanem többre becsül, mint azt a klasszikus író, akit a professzor ur olvasásra ajánlott nekki, s aki esetleg olyan hatalmas műt a szími nem akaró eső és mindenesetre hatalmasabb mint ez a pompás tanár, aki olyan gyönyörűen magyaráz — mint egy kisisten...

A műveltség valami igen finom dolog, kedves hölgy, s nem olyan téma, amelyen össze szabad veszni. S ezt nem is fogjuk remni, bár Ke-gyéd azt szeréni, de kétfőn áll a vásár, és én — nem akarok.

Sőt — mert nekem Galla Placidia nem ellenszenves — hallgatók is reá megfogadom a tadácsát s megérezem neki, hogy a kedvenc íróit ezentúl nagyobb figyelemben részesítem s bízokod, hogy amennyire ezt szerény tehetségem megengedi, méltóvá legyek hozzájuk. Mert nagyon jól esett nekem a karriertem iránt tanúsított, memes érdeklődés s az az aggodalma, hogy ha nem választok utánzárasméltó jó mintákat, a fejlődésben levő kis tehetségem szomorúan elzúlik... Téved ugyan, amikor fiatalnak tart (s lehet, hogy én is eszalonán, ha annak tartanám ötet), de azt mondják, holtig tanul a jó pap, hát rajta leszek, hogy jó minták után indulva javítsam az irodalmi erkölcsömeit, visszahódítsam az elveszített rokonszenvet s kinyerjem a felszédést Galla Placidianak s a többi nőolvasóknak, akik most oly elégedetlenek velem. Ez az elégedetenség oly foku, hogy az esz szigorú kritikáson még egy kis ma-hallatöl se rad vissza, hogy egyes öbűsösen rajtam. Azzal a szeretetre-méltósággal, amelyre csak ináadásra méltó nők képesek, megállapítá, hogy az egész ekkeliben csak egy sikerült mondas van, — az, amelyet Marc Twain töl idézek. Olyan kedveskedés, amely — borotvadás, —

Tehát mégis van egy részlet ben-

Patócskai István tanu elmondja, hogy Szilveszter éjszakáján bezörgöttek az ablakán, azt mondták, hogy katonai járó, ő nem akarta kinyitni a kaput, mire a zörgött betörték a házába és három katonaruhás egyén bejött a szobába; arcuk lisztrel volt bekenve, de látni lehetett, hogy a fehér álc alatt cigányok rejtőznek. A zajból következtetve, odakin meg sokan voltak. A rablók ráiámadták, szorongyt szögöztek a mellének és pénzt követeltek.

A tanu nem akarta pénzét előadni, mire azok az egész házat fölforgatták, kisereményeket a bölcsőből ki dobálták, öt ösze-vissza vertek és a lakásban talált 2000 korona papírpénzt, 36 darab ezüst egykoronást és minden elvihető holmit ellopják. A vádlott a szembesítésnél kijelenti, hogy minderről egyáltalán semmit nem tud.

A következő tanu, Vidákovics Ferenc a vádlott szemébe mondja, hogy neki annak idején bevallotta, hogy a rablásban részt vett, ott volt, amikor a rablott holmikat elásták és a vádlott mutatta meg a csendőrségnek, hova ásták el Patócskai ruháit.

A tanu kihallgatása után az ügyész mondta el a vádbeszédet. A vádlottat rablás büntetésében tartja bűnösnek és szigorú megbüntetését kéri. Dr. Kellert védő nem látja bebizonyítottknak a bűnösséget és a vádlottat legfőbb mint bűnségédet lehet felelősségre vonni. A bíróság bűnösnek találta a vádlottat rablás büntetésében és ezért *nyolc évi fegyházra* ítélte. A vádlott az ítélet ellen fölébvezett és arra kéri a bíróságot, hogy helyezze szabadiábra, de a bíróság elutasította ezt a kérelmet.

kal kamatoznak. A beváltás, amelyre rendelkezésre áll két és fél millió dinár, már legközelebb meg fog történni, pontos dátumot azonban nem mondhat.

Miletics a hadikárok megtérítéséről és a háború alatt a lakosságnak kiadott nyugták beváltásáról kérdezi meg a hadügyminisztert, aki kijelenti, hogy az erre vonatkozó rendelet kidolgozás alatt áll és elkészítés után a rendes évi költségvetés keretében fogja a kormány a szükséges összeg megszavazását kérni.

Több kisebb fontosságú interpelláció után *Drinkovics* és *Pribicevics* között ismét polémia keletkezik. Drinkovics elmondja, hogy az alkotmány előkészítő bizottság, ha most választják meg, csonka lesz, (célzás a Radics-párt távollétére), azután támadja Pribicevicsét, aki azonnal reflektál a támadásra, majd *Trifkovics* igazságügyminiszter is felszólal Drinkovics ellen, aki erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy a régi Szerbiát akár Horvátországgal, akár egy más

tartománnyal összehasonlítsák. Drinkovics megegyeszer felszólal, majd a bizottságok megválasztása következik. Az alkotmányt előkészítő bizottság tagjaivá megválasztottak 11 radikális, 11 demokratát, 7 kommunisztát, 4 Korosec-pártit, 4 agrárpártit, 4 muzulmánt és 3 szociáldemokratát. A *közigazgatási bizottság* tagja lett 5 radikális, 5 demokrata, 5 kommunista, 3 agrárpárti, 2 Korosec-párti, 2 muzulmán és 2 szociáldemokrata képviselő.

Ezután az ülést az elnök bezárta. A parlament legközelebb kedden d. e. 9 órakor ül össze. A keddi ülés napirendjén a kérény- és pansz-bizottságok, továbbá a mentelmi bizottság megválasztása szerepel.

Remény van arra, mint ahogy ezt ma a parlamentben mondták, hogy a legközelebbi ülésen megtartandó választások alkalmával a pártok más olyan csoportosulásban vesznek részt, amilyenben az elkövetkező parlamentben fogják megvinni küdelmeiket.

Beváltják a huszszázalékos bonokat.

Nikita exkirály apanázsa. — Interpellációk a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés hétfői ülését délután fél 5 órakor nyitotta meg dr. Ribár elnök. Az ülés napirendjén több interpelláció szerepelt. Az első felszólaló *Piletics*, montenegrói demokrata a miniszterelnökhöz Nikita, a montenegrói exkirály apanázsa ügyében intézett interpellációjára a hétégeség miatt távollevő miniszterelnöktől írásbeli választ kapott. A képviselő kijelentette, hogy az írásbeli választ nem fogadhatja el, nem engedi magát megfosztani atól a jogától, hogy a parlament nyílt ülésén kérjen és kapjon választ a kormánytól. A miniszterelnök írását el sem olvassa és visszaadja az elnöknek azzal, hogy szólítsa föl a miniszterelnököt, hogy felegyűlülése után a nemzetgyűlésen szóbelileg válaszoljon az interpellációra. Az elnök kijelenti, hogy a képviselő kívánságát közölni fogja a miniszterelnökkel.

Uána *Segvics* horvát néppárti intéz kérdést a hadügyminiszterhez a 23-ik piskotélyi gyalogezred parancsnokának a legénységgel szemben tanusított bánásmódja ügyében. A

hadügyminiszter válaszában kéri az interpellálót, hogy nevezze meg azokat, akikkel jogtalanság történt, hogy a nyomozás során legyen kit kihallgatni, a panaszosokat semmi büntetés nem éri. *Segvics* kozbeszól és kijelenti, hogy ezt nem teheti meg, mert az ígértben nem lát elég garanciát arra nézve, hogy a megnevezetteket tényleg nem fogják megbüntetni. A hadügyminiszter beszédét folytatva kijelenti, hogy a vizsgálatot elrendeli és ha szabálytalanságokat fognak megállapítani, a parancsnok a legszigorubb büntetésben részesül.

Miletics Nikodije (rad.) a pénzügyminiszterhez interpellál a pénzügyi fellegzés alkalmával kiadott huszszázalékos bonnok beváltása ügyében. A miniszter kijelenti, hogy a bonok beváltásáról már elődinek kellett volna gondoskodniok, még pedig úgy, hogy az ezer koronánál kevesebbről szólókat készpénzben ki fizessék, a nagyobb értékűeket rendes állami kölcsönkötvényekre cserélték be, amely kötvények az első évben egy, azontul három százaalék-

A fundus instruktust is elveszik az agrárreform céljaira igénybe vett földéknél.

Az agrárreform végrehajtásával Jugoszláviában döntő fordulat állott be. Az agrárminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértésben rendeletet bocsátott ki, mely kimondja, hogy a reform alá eső földekkel egyetemben a fundus instructus is felosztandó, szóval az összes háziállatok, földmvelési eszközök és mindenféle épületek, melyek az agrárreform alá eső földekhez tartoznak. A rendelkezés nemcsak azoknak a területeknek fundus instruktusaira vonatkozik, melyek a jövőben kerülnek fölosztás alá, hanem visszamenő hatása van. *Akiktől ezideig az agrárreform céljaira elvették a földet, ugyanolyan arányban kötelesek lesznek beszolgáltatni a háziállataikat és a földmvelési eszközöket is.*

Suboticán az agrárreform ügyosztály tegnap kapta meg a neve-

zetes rendelkezést. Megtörtént az intézkedés, hogy bizottságok alakuljanak, melyek végre fogják hajtani a kormány intézkedését. *Egyelőre nem lesz szó a fundus instruktus átadásáról, a bizottságok csak összeírják a reform alá eső állatállományt és földmvelési eszközöket, amelyek egyelőre megmaradnak a tulajdonos birtokában, a szélesítésre csak pár hónap múlva kerül a sor. A váltásdíj megállapításáról külön fog intézkedni a miniszter.*

Hogy a Bácskában sok föld maradt megműveletlenül, annak egyik oka épen az, hogy a fundus instructus a régi gazdánál maradt. Azok, akik az agrárreform következtében földet kaptak, nem tudták megművelni azt és így a talaj kopáron maradt. Azáltal azonban, hogy az agrárreform végrehajtásának legjelentősebb akadályát elhárította a kormány, korántsem érte el azt, hogy a többi bajok is megszűnjének. Az igazságot, melyet a régens követelt mindenki részére, a nem szlávok részére is, teljes vonalon kell végrehajtani az agrárreformnál, csak úgy fogjuk érezni annak éltető hatását.

A Törekvés fogyasztási szövetkezet panamá.

Ujabb szabálytalanságok a szövetkezetben. — Megfelelbezik a közgyűlés határozatait.

A suboticián Törekvés fogyasztási szövetkezetben elkövetett és a mult év végén napvilágra került szabálytalanságok annak idején élénken foglalkoztatták a suboticiai sajtót. A Bácsmegeyei Napló megírta, hogy Tóth szövetkezeti igazgató a szövetkezet terhére visszaleléseket követelt el és az igazgatóság a mult évi közgyűlés elé hamis mérleget terjesztett.

A szabálytalanságok megvizsgálására a szövetkezet tagjai előbb otos, majd hetes bizottságot választottak, amely lelkiismeretesen elvégezve munkáját, az ügykezelésben minden vonalon a legmesszebb menő gondatlanságot állapította meg.

Positív adatként kiderült, hogy Tóth igazgató, amikor a szövetkezetnek Pécsen bört kellett volna

vásárolnia, bört helyett rossz szövetet hozott és a pécsi pénzt jugoszláv koronában számolta el, amialatt a szövetkezetet súlyosan megkárosította, továbbá kiderült, hogy a suboticián kereskedőtől kapott szövetet nem osztották ki egyenlő mértékben a szövetkezet tagjai között, a „Munkás-Otthon” telepítésre összegyűjtött pénzt nem eredeti rendeltetésének megfelelően használták föl és még több kisebb jelentőségű dolog. *A hetes bizottság által elkészített új mérleg 42.000 koronával kevesebb nyereséget mutat fel, mint az, amelyet az igazgatóság akart elfogadtatni és meg lehet állapítani, hogy a hűtlen és hanyag kezelés következtében a szövetkezet mintegy száz ezer koronával kevesebb hasznot tudott fölmutatni,*

ne, amely letszett milliók nek! Köszönöm az elismerést, és pedig nem az amerikai humorista nevében, hanem a magaméban, mert — ne csodálkozzon nagyon! — az az egynehány sor is én tölem való. S itt elárulok a gonoszokdó levélírónak egy műhelytitköt. Az írök nem szoktak plagizálni; a tulajdonszerzésnek ezt a már gyakori módját átengedik a tudósoknak és a dilettánsoknak. Az írök nemcsak nem tulajdonítják el az írótsási gondolatát, de ellenkezőleg odaajándékozz nekik a magáéból, s ha azt akarja, hogy valamelyik állítása, paradoxonja vagy aforizmája hatást keltsen, akkor egy nála kiválóbb írótól idézi azt. A hatás elmaradhatatlan! Nemcsak nekem, írnek sok auktornak a megengedett trükkje is, s rendszeren — mint most is — célhoz vezet. Az olvasó megköhökken a nagy névtől s behódol neki — ha ugyan azt a mondatát a maga firmájára alatt hozta volna forgalomba az írök, nem aratott volna vele sikert. Nekem nem lévén reménységem, hogy valaha nagy íróvá legyek (ha megoly odaadással tanulmányozom is a Galla Placidia által ajánlott két reaktió), gyakraan van szükségem erre a módszerre. S nehogy azt higgye a levélíró, hogy ezt most csak úgy mondóm, hogy ötlet föléztem

hát ennel ezer dollárt ígerek neki vagy bárkinek, ha az idézett tréfát Marc Twain írásában megtalálja. Azért ajánlom föl a tekintélyes jutalmat dollárookban, mert a teljes novellista a dollárok hazájában volt otthon, mert most különben is ez a legkedveltebb valuta.

Azt a tanácsát, hogy művelődjek, olvassak s hogy a legjobb mintákat utánózzam, lehetőleg követni fogom tisztelt hölgy, de viszonzásul engedje meg nekem is egy kérdést: tessék máskor figyelmesen elolvasni azt, amihez hozzászólni akar. Ha például némi figyelemmel olvasta volna a kérdésem cikkelyt, rájött volna, hogy nem tartok valami sokát. S csültem ott le, hanem a könyv műveltségét, amelyről igazán nem tartok igazán valami sokat. S fenntartom most és mindörökké, a mit e tekintetben írtam: pusztán az olvasás meg sejtik se tett művelte S aztán: nem kell éppen rengeteg sokat olvasni, hogy műveltet legyen az ember.

Dióhéjban ez volt a megtámadott cikknek a tartalma. S mennyit írunk róla össze. Galla Placidia megcsó!

További ellenszenvébe ajánlja magzat: Baedeker.

illetve annyival drágábban kellett tagjainak az árukat adni és így történt, hogy az altruista alapon álló szövetkezetben mindig minden sokkal többbe került, mint a többi üzletben.

A hetes bizottság mindezeket az adatokat a január hóban már harmadszor összehívott közgyűlés elé terjesztette és azt javasolta, hogy a közgyűlés a régi igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjait, akik az alapszabályok értelmében személyesen felelősek az ügykezelésért, az alapszabály 7-ik paragrafusának 2. pontja alapján a tagok sorából zárja ki és bízza meg az unjon megválasztandó igazgatót, hogy az anyagi károk megtérítése ügyében lépjen összeköttetésbe Tóth-tal és a többi volt vezetővel és amennyiben legalább hárman vannak olyan anyagi helyzetben, hogy a károknak legalább egy részét megtéríthetik, azoknak anyagi felelősségvonalasról intézkedjék. Ezeket a javaslatokat a közgyűlés, amely annyira rendetlenül folyt le, hogy a kiküldött rendőrhatalósági közegnek több ízben félbe kellett szakítania, elfogadta.

A naprend során később rátértek a tisztújításra és itt, miközben az elnök a hetes bizottság által beterjesztett kandidál listát nem is bocsjátja szavazás alá, csudálatosképpen bevadastolták az új igazgatóságba és felügyelő-bizottságba azok közül is többeket, akiket csak egy félóra előtt zártak ki a szövetkezet tagjainak sorából, így Takács Józsefet, Tóth volt igazgatótársát, akinek felületes ellenőrzése tette lehetővé, hogy Tóth visszaéléseit követhessen el. A közgyűlést — amely a végén teljesen zür-zavarossá vált — végül is a rendőrségi kiküldöttnek kellett feloszlattania.

A hetes bizottság azonban, mint értesülünk, nincs megelégedve a dolgok ily kimenetelével, az új igazgatóságnak január 31-ére összehívott gyűlésén, amelyen a bizottság tagjainak is meg kellett volna jelennie, a bizottság elnöke és legtöbb tagja nem jelent meg, mert az új igazgatóság megválasztását alapszabályellenesnek tartja. Popper Leó, a hetes felülvizsgáló bizottság elnöke, aki egyben a suboticei vasutasszövetség vezetője is, a szövetkezet több száz vasutas tagjának határozott kívánására az iparhatóság útján a napokban felebbezést nyújtott be a kereskedelmi miniszteriumhoz, amelyben kéri a közgyűlés határozatának a megsemmisítését és az új választások megejtésére immár a negyedik szövetkezeti közgyűlés összehívását.

Kivánatos volna, hogy egyszerű már megválasszák a végleges vezetőseget, hogy azután a szövetkezet munkához láthasson.

Lenin támadja Trotskijt és Bucharint.

Kopenhága. A Pravda azt jelenti, hogy a népbiztosok legutóbbi konferenciáján heves összedűközésbe került a sor Lenin és Trotskij között. Lenin azzal vádolta Trotskijt, hogy bürokratikus formásgaival csak árt a proletáriátusnak és hogy ő és Bucharin egyetlenlegesen támasztanak a munkásság között, amelynek következtében állandó veszedelem fenyegeti Szovjet-Oroszországot.

Novisád város eladja földjének egy részét

A város és a földbériők harca.

A suboticei pártok már hónapok óta heves harcot folytatnak, egyrészt a jelenlegi polgármesternek a városi földek eladására vonatkozó tervét pártolja, másrésztük pedig leghevesebben ellenzi. Eppen ezért a polgármester terve egyelőre megfontelt és csak az új tanács összeállítása után kerül az ügy ismét napirendre.

Mostanában ugyanez a kérdés foglalkoztatta Novisád intéző körét. A tanács egyhangu határozattal elhatározta, hogy a város 847 holdból álló szőlőtelepét eladja. A parcellázott szőlőtelepet jelenleg kisgazdák bérlik. A bérletek egy része 1922-ben, másrésze csak 12 év múlva jár le. Miután az érvényes szerződések az eladást gátolnák, Adamovics dr. főispán eljárt Draskovics belügyminiszternél, aki engedélyt adott a földek eladására.

A város a föld holdját 20—60,000 koronáért szándékozik eladni, de minden egyes esetben előnyárat és

elővételi jogot biztosít a jelenlegi bérliőknek. Kivételes esetekben, amikor a bérli szegénysorsu, 10,000 korona lesz a föld ára, de ebben az esetben bizonyos vagyonjogi megkötések is vétetnek a szerződésbe.

A vevők, — amennyiben nem tudják kifizetni a vételárát — adólevelet adnak a városnak, amely aztán valamely pénzintézetnél felveszi az összeget amortizációs kölcsön alakjában. A kamatokat és törlesztést természetesen a szőlőtulajajonoknak kell megfizetni.

A szőlőbériők körében a város terve nagy ellenzésre talált és szerződéses jogaikra hivatkozva, a város terve ellen jogorvoslatot keresnek.

Hivatalos körök ezzel szemben ragaszkodnak az eladás tervéhez. Az akcióból a város husz millió korona jövedelemre számít, amely összeget beruházásokra és építési munkálatokra akarják fordítani.

Protics röpiratokat ad ki.

Beograd. Protics megmarad eredeti álláspontján és több röpiratot adott ki, amelyekben a pártokat az általa készített alkotmánytervezetnek igyekezik megnyerni. Protics mindenap megje-

lenik a radikális párt klubhelyiségében és a képviselők állandóan csoportosan veszik körül, hogy fejtegetéseit hallgassák. Ma is Proticsot tekintik a radikális-párt szellemi vezérének.

BEETHOVEN KRITIKA

— avagy —

még a hetérák is sirnak.

(Az a bizonyos két ur abban a bizonyos kávéházban.)

— No mit szól hozzá?
— Ehhez a kritikához?
— Hát kritika ez?
— Hát ha a konferansz konferansz volt, a beszámoló is kritika.
— Ne bántsa a konferanszot. Én még nem hallottam előadást, amiben ilyen kevés ténybeli tévedés volt. Ebben az előadásban tudniillik csak egy adat volt, az hogy Beethoven halálának százéves évfordulóját ünnepeleljük. Ez ugyan tévedés, de hát nem vagyunk Jahrestafel, hogy mindent pontosan tudjunk.

— Lássá ebben igaz van. De hát miért bántja a kritikát?
— En nem bántom, én csak értelmezem. Figyeljen ide: "Végül következett Beethoven S dur triója, a grandiozus S dur hangverseny..." Lássá, ez a mondat K-durban van. Ez az anyagszerűség az írásban. S dur trióról K-durban írni. Hogy ez a trió nem hangverseny? Ugyan ne törődjék kicsiségekkel. Az is igazán véletlen mulik, hogy S dur még eddig nincs. A hangokat az olaszok a Szent Jánoshoz írt himnusz kezdő szofajairól nevezték el s az igazán véletlen mulott, hogy ilyen belfivel nem kezdődött verssor. Azután, ha Bartók Béla komponálhatott zongora darabot ugy, hogy a jobb kéznek asz-dur, a balkéznek meg fisz-moll van előírva, akkor egy olyan tehetséges zenésztől, mint amilyen a Pataky Antal állítása szerint ez a Beethoven, igazán elvárhatja az ember, hogy S durban komponáljon.
— Igazán elvárhatja.
— Aztán nézze ezt a mondatot: „hogy Napoleon szavait idézzük, meghódította az egész világot.” — Ejnye, ejnye itt egy pötty hiba van, ezt a mondatot ugyanis nem Napo-

leon mondja, hanem az Underwood írógép hirdetés, de hát tegye a szívét a kezére, baj ez? Az talán jobb lett volna, hogy Beethoven megelejtözte Moszkovitzot? Ezt is lehetne végre mondani. Vagy „Őn bérli kád”, ez is lehetne elmondani Napoleonnal, végre is, aki meghódította a világot és aki eltűrt a Szent Iliai fogságot, az csak elbir egy kis idézetet is. Hát mondja, árt ez valakinek? Nem ártatlanabb dolog Napoleon szájába ilyen idézet adni, mint Hunyadi János szájába a keresztívizet? Az Columbus-szal is igazán csak a Kelenföldi laktanyába történhetett volna meg, hogy a szájába adják azt, aminek felállításával megmagyarázta a dolgok egyszerű megoldhatóságát.

— Igen, igen de a kritika...
— Hát nézze ezt a szép utolsó mondatot: „A sikerben a közreműködő szereplők minden egyes tagja osztozkodhat.” Lássá én azt hiszem ez túlzás. Mert megdicsérni a zongorista kezét, az énekes torkát, a hegedűs karját, ezt értem, de a szereplők minden tagját? Utóvégre igaz, igaz, nem lehet tagadni, volt egyik-másik szereplőnek olyan tagja is, amelyeket joggal illethet meg minden elismerés, de amit talán mégse lehet a siker tényezőjének feltüntetni.
— Más baj nincs?
— No azt nem lehet mondani. „A közönség áhitattal merült a szinfóniák hangulatába.” Azt hiszi játszottak szinfóniát? Azt nem. De hisz akkor nem lett volna nehéz a szinfóniák hangulatába belemerülni. Utóvégre valamit a közönségtől is elvár az ember.
— Tudja mit gondolok én?
— Mit?
— Azt, hogy a kritika írója nagyon elfoglalt ember lehet. Biztosan nem ért rá elismerni a hangversenyre, mert azalatt kellett a hangverseny kritikáját megírnia.

ELIÉREK

— A bunyevác-párt visszautasította az új fánácsban való részvételét. A bunyevác-sokac-párt suboticei intézőbizottsága szombaton adta meg írásos választát Dobanovacski Pál főispán azon felszólítására, hogy jelöljenek ki ötven tagot az új kiszélesített tanácsba. A párt visszautasítja a részvételt, mert elvi álláspontja az, hogy a képviselőtestületet választás után kell betölteni. Ha a körülmények kényszerítő erejénél fogva esetleg hajlandók is lennének résztvenni a kiszélesített tanácsban, azt nem tehetik meg azért sem, mondja a határozat, mert a pártnak felajánlott huszonöt százalékos mandátum nem felel meg a legutóbbi képviselőválasztások eredményének. Hasonló határozatot hozott a néppárt is.

— Kiszélesített tanács, vagy törvényhatósági választások? Adamovics István dr. novisádi főispán beogradi utjából visszatérve, a Bácsmegeyi Napló munkatársa előtt azt a kijelentést tette, hogy Beogradban komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a vajdaságban mihamarabb kiírják a községi választásokat.

— A magyar külügyminiszter üzenete. Budapestről látvartozták; Gratz Gusztáv a kormányzópórtban tartott beszédében ezt mondotta: Mindazon fájdalommal, amelyek elszakadt testvéreinkben élnek, átérzem, mégsem javasolhatok mást, mint az élet valóságain felépült realis politikát.

— A zagrebi polgármester ünneplése Beogradban. Beogradból jelentik; Sándor régens trónörökös Heiml zagrebi polgármesternek a Szent Száva rend III-ik osztyájt adományozta. A beogradi községi tanács dicszavcsora keretében ünneplte a zagrebi polgármester kitüntetését.

— A munkásbiztosító pénztár orvosaik ügye. A munkásbiztosító pénztár igazgatósága vasárnapi ülésén foglalkozott dr. Hermann Károly annak idején elnöknek szellettezett ügyével. Mint emlékeztet, az igazgatóság annak idején kimondotta, hogy végleges döntést csak akkor fog hozni, ha Hermann dr. vizsgálja ki a külföldi utjáról. A most megejtett vizsgálat alapján a pénztár igazgatósága megállapította, hogy Hermann Károly dr-t Szekszárdi Gyula pénztári tag esetében mulasztás nem terheli és ehhez képest az igazgatóság dr. Hermannnak teljes elégtételt adva, visszahelyezte az állásába.

— Előadás a forgalmi adóról. Dr. Fischer Jákó, a kereskedelmi egyesület jogtanácsosa, február 2-án délelőtt tíz órakor előadást tart a Lloyd nagytermében a forgalmi adó végrehajtási utasításáról, melyre ezután meghívja a t. tagokat és egyébként érdeklődőket az előadás.

— Még a képviselők napidíját is. Mindent megadóztatnak és az adóhivatal nem respektálja még a képviselői immunitást sem. Amint Beogradból jelentik, az adóhivatal értesítette a képviselőket, hogy a nemzetgyűlési napidíjak adókötelesek.

— A Suboticai csehszlovák egyesület alakuló közgyűlése február 2-án, szerdán d. u. 5 órakor lesz a Wolf-féle vendéglőben. (Muesi-telep 92/a, a telerpályaudvarral szemben). Minden csehszlovák ott legyen!

— Meghívó. A suboticai kereskedelmi alakuló (Lloyd) 1921 február hó 2-án délelőtt 11 órakor gabona- és terményfennmarok létesítés ügyében nagygyűlést tart, melyre a t. tagokat ez uton meghívja az elnökség.

— Vajdasági polgármesterek a kormánytól. Beográdi tudósítók jelentik, hogy a vajdasági polgármesterek és főispánok a pénzügyminiszteriumban elérték a négy hónapja ki nem fizetett tisztviselői államszolgálatok ügyében. A pénzügyminiszter Dobánovicski Pál felszólalására megígérte, hogy a kérdést tanulmányozás tárgyává teszi és lehetőség szerint ki fogják utalni az állami segélyeket. Tudósítók szerint a főispánok és polgármesterek más ügyet nem tárgyalnak és egy részük már el is utazott Beográdból.

— Eljegyzés. Rozenberg Jankóval Mélykútról eljegyzett Tolnai Lajos Subotica. (Minden külön értesítés helyett.)

— Újabb letartóztatások Novisádon. A novisádi pénzhamisítók ügyében újabb szenzációs letartóztatások történtek. A rendőrség letartóztatott két elkövetőt és a városban közismert banktisztviselőt és két kávéházi főpincért. A banktisztviselőket azonnal átszállították az ügyészség fogházába. Az egyik főpincér családja negyvenezer korona kauciót ajánlott fel, de az ügyészség nem fogadta el. Két kávéházi pincért, akik a főpincér ellen vallottak, állásukból elbocsájtották. A rendőrség a nyomozást a legnagyobb titokban folytatja, a sajtó számára semmiféle kommunikációt nem adnak ki.

— Lánzy Leó végrendelete. Budapestről jelentik: Lánzy Leó végrendeletéből kiderül, hogy több mint százmillió korona vagyont hagyott hátra. Vagyonának harminc százalékát özvegye öröklé, egyharmadát jötevényi célokra, a többi testvéreire és rokonaira hagyományozta.

— A szabadkai műkedvelők előadása. A Szabadkai Műkedvelők Körté, mely január hó 16-án délután tartott gyermekelőadásából 3000 koronát juttatott a Gyermekvédő Ligának, február hó 5-én, szombaton este ismét jötevényi célú előadást tart, melyen Tóth Edénék a „Tolonec című színművét fogják játszani. Jegyek előre kaphatók a kör helyiségében.

— Letartóztatott postatanácsos. Budapestről jelentik: Oberhauser Elemér postatanácsos csinos mellékkövédelmet szerzett magának azért, hogy a budapesti osztrák követségnél, ahol a tisztviselőkkal jó viszonyban él, azok félrevezetésével hamis okiratokkal utleveleket és látványosokat járt ki. Most, hogy szélhámoságai kiderültek, letartóztatották.

— Orosz miniatűr színház. A suboticai orosz emigránsok február 4-ikén előadást rendeznek a városi színházban, melynek gondnoka összeállított műsora a következő: 1. „Hirargia”, egy felvonásos vígjáték Csehov Antaltól. — 2. „Ünnepnap az orosz községben”, kép az orosz népeletről, énekszámokkal és táncokkal. — 3. „Apacs-tánc”. — 4. „Próza szerelmem”. A szereplők orosz népviseletben lépnek fel, megfelelő dekorációk közt. Az előadás rendezője: Puzanov, a petrográdi és moszkvai miniatűr-színház tagja. Előadás után tánc lesz a Sloboda szálloda helyiségeiben. — Jegyek naponként a „Jedinstvo” könyvkereskedésben, az előadás napján pedig a városi színház pénztárában kaphatók.

— Nitti a versaillesi békeéről. Nitti a volt olasz miniszterelnök Secoloban kijelentette, hogy a versaillesi béke szigorú keresszűlveite újabb háborúra fog vezetni. Hangsúlyozza, hogy a németek nem lesznek hajlandók rabszolgaságba hajlani fejüket s hogy Németország fizetésre kényszeríthető, ehhez a győző államoknak állandóan fegyverben kellene állani. Ez az állandó fegyverkezés pedig Európa pusztulását jelentené.

— Egy luxuseset. A „Szegedi Napló” írja: Összeesik egy árva adózó honpolgár az utcán. Talán verszegényiség, vagy étekezés folytonosság miatt. Bevészik szegényt a közeli kávéháza, végigfektetik a diványon, a körülállók rendelkeznek neki egy pohár konyakot, amiből tudnivaló, hogy föléled minden éhségbeágyadt halandó. Ez is és melán néz körül a különös csoporton, kősa óntudattal keresgélve a bizonyos nemzeti konszolidációt a kávéház füstös mennyezetének allegorikus figurái között. Amde jön a főpincér és luxusadó-blankettát nyújt az elszedült polgárnak tíz-egyházy koronákról. — Hát ez az eset is luxusadó alá esik?

— Három halálos ítélet a kassai hazaárulási pörben. A csehszlovák sajtóiroda jelenti: A Radda, Lindner és társai elleni bűnpörben ma hirdette ki az ítéletet a kassai hadosztálybírósg. Raddát bűnösnek mondták ki az 1920 január és február hónapban elkövetett kémkedés büntetésében. Tiszti rangjának elvesztésére, a csehszlovák hadseregből való kizárára és kötelálaltal halálra ítélték. Polackeket és Kelemen, mint Radda tettestársait ugyancsak kötelálaltal halálra ítélték el.

— Egy jugoszláv diák szélhámoskodása Bécsben. Bécsből jelentik: Ganilovics Márkó jugoszláv diák egy jugoszláv kereskedőtől egy Citi bank of Chicago nevére kiállított hamisított csekk segítségével másfélmillió koronát csalt ki. Ganilovics a pénzzel megszökött. A rendőrségnek sikerült egy büntársát Marinovics Josip szigorló mérték szelményében elfogni.

— Lemond a magyar hadügyminiszter. Mint Budapestről jelentik, Belitske Sándor hadügyminiszter személyi okok miatt lemondani készül állásáról.

— A Lenin elleni merénylet halottjai. Varsóból jelentik, hogy a Lenin elleni legutóbbi merényletek 48 halottja és sebesültje volt. Megtorlásul az orosz hatóság a letartóztatottak közül 48 foglyot sorshuzás útján kijelölt és kivégeztetett.

— Az Unió-malom ellopott milliója. A Bácsmegyei Napló röviddel ez előtt jelentette, hogy az osjeki Unió-malom pénztárosától, Pozsgai Mikótól, a dajái állomáson egy millió koronát ellopottak. A pénztárost letartóztatták, mert az a gyanu merült fel, hogy a lopás meséjét csak kitálalta és a rábizott pénzt elszikkasztotta. Amint most Osjiekéből jelentik, Pozsgai szabadlábra helyezték, mert bebizonosodott, hogy a nagy összeg eltűnésében teljesen ártatlan.

— Egy orosz tudós öngyilkossága Genfben. A nagyvívű orosz írő testvére, Mereskovszki Konstantin végzés tragikus körülmények között halt meg Genfben. A 63 éves tudós maga dobta el magát az életet. Mereskovszki, hazájából elmenekülve, ahol a pétérvári egyetemen tanár volt, mintegy harminchétf év Genfben telepedett le, ahol egy kis szálló negyedik emeleti szobáskájában húzódott meg. A legnagyobb nélkülözések vártak itt rá, ezek ellenére azonban folytatta tudományos munkálkodását, amely a geni tudós körökben ismeretessé vált. Amikor csekély pénze elfogyott, elhatározta, hogy megial. Különböző vegyületekből biztosan ható mérges gázokat állított elő. Bezárkózott szobájába, lekötötte magát ágyára, szabadon hagyott kezével megnyitotta a gázt tartalmazó edény csapját. Reggel holtan találták meg.

— Kétmillió csafás. Nagy csalást követtek el Budapestén Domony Móricnak a kárára. Domony ugyanis a múlt hónapban a Magyar Általános Hitelbanknál kétmillió korona értékű részvényt helyezett el. Az értékpapírokat tegnap akarta visszavenni és akkor kiderült, hogy azokat hamisított levéllel néhány nappal az előtt valaki már felvette. A rendőrség nyomozásnak hamarosan sikerült a csalót kideríteni, aki nem más, mint Kubinszky Lajos, a Hitelbank egyik főtisztviselője. Kubinszkyt letartóztatták.

— A mulatság vége. Hétfőn este több légenyvel együtt mulatót egy Paszjeva-(Batthányi)-utcai vendéglőben Váci András 28 éves suboticai lakos. A mulatságból veszekedés keletkezett, amelynek során Váci jobbkarját az egyik legény megszurta. A sebesültet a mentők költötték be. A nyomozás megindult.

(x) Dr. Havas Emil ügyvédi irodája Bem-utca 134. szám alatt, Veréb ügyvéd házában, az udvarban balra van. 421

(x) Mayerhoff optikus leggyorsabban elkészít szerb, magyar cirill bélyegzőket.

— Apponyi nyilatkozik külföldi utjáról. Apponyi visszatérve szatérve, újságírók előtt kijelentette, hogy nem hivatalos megbízatásban járt külföldön. Utjának jelentőségét abban látja, hogy ez volt az első lépés kifelé, amikor az összes volt ellenséges államok megbízottaival érintkezésbe léphetett Magyarország kiküldöttje. Ellenszenvvel, mint Apponyi kijelentette, egyáltalán nem találkozott, amit az is bizonyít, hogy indítványainak nagy részét elfogadták. Külföldön alkalma volt igen sok politikussal beszélni, akik azon meggyőződést keltezték benne, hogy a hangulat elég kedvező Magyarországra nézve. Belpolitikai kérdésekről Apponyi nem nyilatkozott, miután álláspontját csak a pártokkal való tárgyalások után fogja meghatározni.

— Eljegyzés. Vig Ella (Zenta) Reiss Dező (Subotica) jegyesek.

(x) Nem tud aludni? Sem dolgozni? Ideges fájdalmaj vannak? Kellemes jó érzést hoz Önnek a Feller-féle valódi Elsaludil! Hat dupla vagy két speciális nagy üveg 42 korona. Alkalmi fogyaszt. adó külön.

Bélnyírhésgben szenved? Székrekedésben? Feller-féle valódi Elsaludilálkkal megszünteti a bajt. Hat doboz 18 korona. Gyomorerosítói svéd tinktura üvege 20 korona. Csomagolás és portó külön, de legolcsóbban. Feller V. Jenő Stubica donja Central 185. sz. Horvátország.

D-2058

— Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemi betegnek részére. Rendel délelőtt 7-9 ig, Deletán 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

(X) Dr. Kosztolányi A. Árpád orvosi rendelője Damjanich-utca 12. sz. alatt (a fiu-polgári iskola mellett) csecsemő- és gyermek-betegeknek délelőtt 9-től 1-ig, bőr- és nemibetegeknek délután 3-tól 5-ig. 2430

(x) Saját érdekében! Ha óráját és ékszerét tökéletesen és olcsón akarja javíttatni, keresse fel bizalommal Friedmann Dezős jószólvány ékszeripar, Alexandrova-(Kossuth)-ulicai üzletét a Royal-mozgó mellett. Tört aranyat a legmagasabb napi áron veszek.

(x) Roth Olga kozmetikai intézetében (Regenta Alexandrova-ut. 21) modern szépségápolás, arcbőrhamlasztás, hajszálak, szempök, pattanások, müsserekek végleges eltávolítása. — Kitűnő szépítőszerek, krémek, pouderek, szappanok, pirosítók stb.

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár Novisád — Újvidék
 Alap- és tartalékátke kor. 7.000.000
Betétállomány 21 millió korona.
 ELFOGAD betéteket felmondás nélkül visszafizetésre 6%-os kamatozással. Hosszabb időre lekötött betétekre előnyösebb kamatozást nyújt. 1501

Bécsi műbutor kiállítás!!!
 Legujabb faconu hálók és ebédők. Kitűnő minőség. Solid árak.
Éder és Erdélyi műbutorasztalosok butorcsarnokában.
 SZUBOTICA, Szudarević-(Bercsényi) utca.

REGÉNY

Három ember egy csónakban

Írta: Jerome K. Jerome.

Erős, gyors, hirtelenül csapó húzásokkal tényleg nagystílusú dolgoztam. Két barátom megiegyezte, hogy gyönyörűség ezt a munkát nézni. Ot perc múlva egy gondolatom hogy már ugyancsak közel lehetünk a zárt víz töltség végéhez és fölhé-
tem.

A hid alatt voltunk, ugyanazon a helyen a melyről evezni kezdtem és szembe velem az a két félkegyelműült, — majd megszakadva a nevetésben. Én meg mint egy bolond, észnélkül eveztem, hogy a csónakot legalább ott megvárthassam, — nehogy az ár lesodorjon bennünket. Azóta mára hagyom az ilyen helyeken való evezést.

Waltong evetünk föl, mely ugyancsak terjedelmes hely egy folyóparti városkának. Mint minden parti helység, ez is csak a legkeskenyebb sarkát nyújtja le a folyóra, úgy, hogy a csónakról azt hinné az ember; nincs benne összevevő feltucatnál több ház. Windsor és Abingdon az egyedül helyek, melyekből a folyóról nézve tényleg látni valami. A többiek egy-egy utával terpeszkednek le a folyóig; fogadják hálalát a méltányosságukért, annál több hely marad a parton a réteknek, patajoknak és vízműveknek.

Még Readingis. — bár föle telhe tölég előtt és utalafossa tesz a folyópartból annyit, amennyit eler — eléggé méltányos, hogy gyűlöletes, csak arcának nagy részét láttávalon kívül tartja.

(Reading: az angol Hlva, vagy Vác. — a ford.)

Caesárnak — természetesen. — Waltonban is volt egy kis telepítvénye, valami táborhely vagy megerősített sánc, vagy valami ilyenféle. Hiába. — Caesar meglesettült ártalmozó volt. Erzsébet királynő is volt itt — ez magától értetődik. Főtt a nőtől nem menekülsz, — hiába! — bármire mégy. Cromwell és Bradshán — nem a vezető hanem Károly király hadvezére. — az angolok Haedocher-ét — Bradshawnak hívják. — Innen a szójáték — a ford.) szintén tartózkodtak itt néha. Szép társaság lehetett ezekből így együtt. — azt gondolom.

Oriznek itt, — a Waltoni templomban — egy vasból készült zabláb, melyet a régmúlt napokban a nyelvelő asszonyok megfekszésére használtak. Most már fölhagyják ezzel a kísérlettel; — azt hiszem azért, mert a rendelkezésre álló vas kevés ehhez a művelethez, más fém pedig nem elég szilárd hozzá.

Sírok is vannak ugyanebben a templomban és én már előre ugyancsak félttem, hogy Harris nem fogja az alkalmat elmulasztani. — de há! Istennek: megelégedett róluk és így baj nélkül tovább evezünk.

A hid fölött a folyó rettentően kavargassa vák. Ezáltal festőibb lesz, de az evezés vagy vontatás látszóegéből nézve: zavarokat támaszt; és nagyfokú nézeteltérésre ad alkalmat az evezés és a kormányos között.

Itt a jobbparton Oatlands Park húzódik végig; — egy ősrégi híres uradalom.

(Folyt. köv.)

— Pórláért tolvaj. Nagy riadalom támadt tegnap Suboticán a Palicsi-uton lévő vasuti alagutnál. Az alagutban haladt egy szekér és ugyanakkor az alaguton ment keresztül a város felé jövő villamos. A lovak a villamoskocsit megbékrosodtak, a kocsit elragadták. A kocsis a lovakat nem tudta megfékezni, egyszerre a szekér fölborult, összetört, a kocsis pedig, akinek semmi baja sem történt, kocsit, lovat otthagya, elfutott. A rendőrség nyomozást indított a rejtélyes kocsigyűben. Megállapították, hogy a kocsis és a ló Farkas József stárikánzsai gazdálkodó tulajdona, akitől bérese, Evetovics János, lopta el Farkas feleségének subaiával együtt. Evetovics a subát Suboticán a Buljovcscsis féle »Zoldfa« kertészmában eladta, a kocsit és a lovat azonban nem tudta itt értékesíteni, ezért ezekkel — mint a nyomozás megállapította — Magyarországra akart szökni és közben érte a szerencsétlenség. Az összetört kocsit, valamint a lovakat visszaadták tulajdonosának és a szökésben levő tolvajt felhagyatják a nyomozást.

— **Gyermekgyilkos anyja.** A zenta-tornyosi tanyákon, a temető melletti kertben kóbor kuták a földből két napos csecsemő hulláját kapták ki. Az arra járók figyelmessé lettek a koncon maradó kutákra és elszörnyedve látták a csecsemő majdnem ép tetemét és sietve jelentést tettek a tornyai csendőrségnek. A nyomozás megindult és mánap kiderítette, hogy Ujhelyi Mária a gyermekgyilkos anyja, aki a temető melletti kiskertben éjnek idején elevenen elásta kis gyermekét. Az áldozat hulláját a hó 28-án felboncolták, a gyilkos anyát pedig tegnap bezsállították a suboticei kir. ügyészséghez.

MAI TÉMÁK

Asta Nielsen könnyei.

Nincs ember, aki ne tudná, milyen szépen tud sírni Asta Nielsen filmén. A múlt hetekben valaki azt a hírt terjesztette a német sajtóban, hogy Asta Nielsen könnyei glicerinnél való. Minden tragikus jelenet előtt glicerint fecskendez a szemébe s ezzel hatja meg a natv közönséget. Erre a hírré felel Wegener Pál, a híres színész egy a Film-Redactionnak írt levelében, amelyben többek között ezeket mondja:

— Az ősszel együtt játszottam Asta Nielsennel a »holt kormányos« című filmben. Ebben a filmben két jelenetben kellett Asta Nielsennek velem sírni. Jelentéseinket lelkiismeretesen betanultuk és többször elpróbáltuk. A felvételek alatt Asta Nielsen állandó könnyeket sírt, anélkül, hogy glicerint fecskendezett volna be. Talán azt vetik szememre, hogy engem is becsapott és az utolsó pillanatokban titokban mégis csak megcsinálta a befecskendezést. Erre csak azt felelhetem, hogy az utolsó jelenetben a könnyeket le kellett csókolnom az arcáról s így megállapítottam, hogy a könnyek vízsek és sósak voltak.

Ismeretes, hogy a glicerint zsíros és édes. Igazi könnyeket sírt felát Asta Nielsen.

Kétféle amnesztia.

Ezen a címen Proházska Ottokár

olyan vezéreket ír a Nemzeti Újság-ban, amely a vezéreket és a mezei hadakat alighanem zavarba hozza:

— Két amnesztia-ra van szükség, az egyiket a kormányzó, a másikat pedig a társadalom adja. A kormányzó kegyelme megnyitja a börtönök kapuit, de a társadalomnak is meg kell nyitnia a maga kapuit. Hiába veszi le a bűnösökről az amnesztia a törvényes ítélet bélyegét, ha a társadalmi megbocsátás le nem törli homlokukról a testvérgyűlölet Káin-bélyegét.

— A kiszabadult és megtört embereket ne a megvetés, bojkott és bánatmaladás fogadja, amely elidegeníti és ismét elkiseríti s ismét a destruktív elemek karjaiba kergeti őket, hanem az a jóindulat, amely nem vádaskodik, hanem segít.

— Mi mindnyájan, akik az amnesztialattak fogadjuk, akik azokat segíthetjük, őket állásaikba visszavesszük s nekik munkakalkalmakat juttatunk, nem belpoklosokat látunk bennük, hanem megrendült kedélyű embereket, akiknek egy bizó, nyílt tekintetű s egy jóakaratu kézfogas megint új polgárrá avatás s új visszafogadás abba a környezetbe, amely gyógyít is, kenyeret is ad.

Hallatlan, pár hét óta hogy a destruktívcsodótt ez a Proházska is.

Bécsben

úgy látszik sikerült úgy agyszétrájkolni a keresztényszocialista rezsimet, mint ahogy sikerült agyonléteitni a szocialista kormányt. Hogy mi jön most, senki se tudja. Minden politikus elnyúlt, kompromittált és aki nem az, annak van annyi esze, hogy elhúgik és nem kíván igazgatói állást vállalni a bolondok házában. Nincs kizárva, hogy a keresztényszocialistákat valami szocialista-kommunista kormány váltja föl a hatalomban, sőt ez a legvalószínűbb, mert szélsőségre csak szélsőség következhet, mindenütt a világban. S a hatalmat soha sem volt olyan könnyű megszerezni, mint ezekben a napokban — és soha sem volt nehezebb megtartani, mint ezekben a napokban. — Ez beigazolódtott a kommunizmus esetében és beigazolódtott a keresztényszocialistákéban is. A hatalom megtartásának csak egy módja van: meg kell osztoznia a felüllevőnek a lepetertel. Ez azonban csak elmélet, amit mindig az hírdet, aki alul maradt s amelynek a kipróbálására még eddig sohase volt hálaladó az, aki a dulakodásban fölülré került.

TARKA KRÓNKA

(Atavizmus.) Egy suboticei urileány, ki gyakran gyönyörködteti a közönséget zongorajátékával, megkérdezte egyik fiatal, udvarias, élőkevény hírnévben álló orvost, hogy mit tart az atavizmusról?

Az udvarias orvos a következőket felelte: A családi átoroklérsől nincsen halározott véleményem, de specialiter az atavizmussal igen sokat foglalkoztam és hiszek benne, mert példán emlékszem, hogy már a maga nagymamája is megkérdés rosszul zongorázott.

(Előrelátás.) A suboticei társadalomban igen sokat szereplő és ismert fiatal mérnök eljegyezte ma

gát egy vidéki leánnyal. Eljegyzésének híret közölte valamenyí helyi lapban. A mérnök ismerősei között nem vagy meglepetést keltett ez a hír, amit a következő párbeszéd is igazol.

— No, gratulál már a mérnöknek — kérdezi egy társaságbeli asszony a mérnök egyik jó barátjától.

— Oh, én már újkor gratuláltam neki az összes évzi eljegyzéseihöz.

(Mal gyermek.) A napokban hazatér a kis fiam az iskolából és látom, hogy ki van sírva a szeme és nem akar ebédelni. Egyszerre csak heves zokogásba tör ki és elmondja, hogy nagyon megverte a tanító ur és azt mondta: »Te ökor! Te szamár!« Megvigasztaltam és megnyugtattam, hogy ez nem olyan nagy baj, ezért még lehet ebédelni. Később visszatért a jókedve és egyszer csak megszólalt:

— Nem tudom, miért mondta nekem a tanító ur, hogy ökor is vagyok, meg szamár is, hiszen nekem csak egy apám van.

Hamis ezer lírás bankjegyek a forgalomban. A bécsi tőzsde titkári hivatala közli, hogy Bécsben hamis 500 és 1000 lírás bankjegyek kerültek a forgalomba. A hamisítványok a viznyomás hibás és a szöveg színezésében egyenlőtlenségek vannak.

Rössz volt a gabonapiac. A hétfői gabonapiac a termelőknék némi csatlódást okozott. A buza métermázsáért igen 900—1000 koronát fizettek, de a jeer esékely volt a vásárlási kedv. A kereskedők és a malomtulajdonosok csak a közvetlen szükséglet fedezésére eszközöltek vásárlásokkal. Hétfőn sok gazda búzát szakokkal megtraktolt szekerén tért haza Suboticáról a tanyára. A tanyák népe péntekig nagy izgalommal fogja az el nem kélt buza ügyét tárgyalni és pénteken újra megkísérli a búzát még drágábban eladni.

A subotical vasútgazgatóság ártelést í kigertyák, fákllyak, különböző világiási tárgyak, szappan, pecsétviasz kréta, kefék és üvegüeműek szállítására. Erdekldők a novisadi kereskedelmi és iparkanjara utján is kaphatnak felvilágosítást.

Bulgáriával megkezdődött a postaforgalom. Beográdból jelentik: A kereskedelmi miniszter elrendelte a Bulgáriával való postaforgalom újból való megkezdését.

Válságban a cseh cukoripar. Prágából jelentik: A cseh cukorgyárak nem képesek gyártmányukat a kül földön elhelyezni. A cukorgyárak raktárai túl vannak zsufolva és ezért a cseh cukoripar válságos helyzetbe került, mert az áruk visszafelidése feltartóztatatlannak látszik.

A Nasici tannagyár rt. tőkeingtele. A Nasici tannagyár rt. alapítókét nyolc millió koronáról 15 millió koronára emelt fel. A részvényesek minden régi részvény után egy új részvényt kapak 400 koronás árfolyamon. A régi részvények márfolyamai 8025 magyar korona.

Hirdetmény.

A hódásági járásbíróság közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okiratok: a hódásági honifonó és kötélverő gyár részv. társ. által kiállított 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964 valamint újabb kibocsátása 2654, 2655 számu összesen 12 darab bemutatóra szóló egyenként 500 K névértékű részvény a hozzájuk tartozó 1919. április 1-én esedékes 11 számu és 1935. április 1-én esedékes 25 számu szelvényig bezárólag, továbbá a hódásági takarékpénztár részvénytársaság által kiállított Ertl József nevére szóló 400 Kor. névértékű 327, 328, 329, 330, 331, 22, 23, 24, 25 és 26 számu összesen 10 darab részvény a hozzájuk tartozó 1919 április 1-én esedékes 47 számu és 1948 április 1-én esedékes 76 számu szelvényig bezárólag megsemmisítése iránt az eljárást Ertl József szondi lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosait, hogy a jelen hirdetménynek a Bácsmegeyi Naplóban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Hódáság, 1919. évi február hó 1-én.

Dr. Tóth Gyula sk. járásbíró.

Legolcsóbb forrást!

Sijaóci és Paljió
fakereskedőtelepe,
Szegeci ut. jobbra az alagutott
a teherpályaudvar bejáratánál.

Tüzifa

vagonszáma, **aprított fa házhoz szállítva**, kovácszén, fészén, cement és fával égetett mesz olcsó árban. Ugyanott 800 darab láda kapható. **TELEFON 339.**

Subotícán és Palicson több

villa

és villatelek eladó

Bővebbet 367

Vadász Pál

métnőknél. Telefon 603.

**MUHAR-
MAGOT**

(hollandiait) tisztát, ajánl vagon-száma, 100 kilóját 100 dinárért ab Mitrovica

Števa Korač,
Srem, Mitrovica

Közö

Csütörtöktől—vasárnapig

A társadalom áldozata

Szenzációs dráma 5 felvonásban.

A főszerepben:

Conrad Veidl.

POLGÁR ÉS KOMÁN

mintapincészet Subotica.

Központi iroda telefon 280. Palackozó osztály 407

Február havi árjegyzék:

BOROK

7 dcl fehér pécenyebor	4 éves	K 32—
0,35 " " " "	4 " "	K 20—
7 " vörösbör	4 " "	K 34—
0,35 " " " "	4 " "	K 22—
7 " fehér asztali bor	2 " "	K 14—

SZESZEK

8 dcl Cognac	2 éves	K 130—
35 " Cognac	2 " "	K 65—
7 " Törköly	3 " "	K 80—
8 " Szilyorium	2 " "	K 70—

Telefon megrendelést elfogadunk és házhoz szállítunk. Borok nagyban és kicsinyben. Vendégek és kocsmárosoknak zengedmény. 486

Kefekötők és kereskedők figyelmébe!

Ajánlok nagybani megvételre: Piktör és közönséges meszelőt, fenyésőt, sar, békénő, síkár, ruha és fogkefét, közönséges és borotvaesetel, loszörseprőt, tapfer és minden e szakba vágo keszárut. Azonkívül mindenféle nyersanyagot mérsékelt árban. Mintaküldeményt postán utánvét mellett eszközölök. Tisztelettel

Weisz Jenó kefégyára, Subotícán

Telefon 188. VI. ker. Tolstoj-utca (Ódor-utca) 134. szám. Telefon 188.

LAUOSLAV TAUSSIG

papír és papírkonfekció nagykereskedés h. t.

ILICA 25. ZAGREB ILICA 25.

Irodapapír	Levélpapír map-	Papírcsacók
Konceptpapír	pákban, Levélpa-	Selyempapír és
Nyomdapapír	pir dobozokban,	az összes író-
Csomagolópa-	Névjegyek	szerek nagy vá-
pir, Szürke le-	Gyászjelentések	lasztékban kap-
mezpapír stb.	Borítékok stb.	hatók. 250

Kérjen speciális ajánlatot és mintákat

INGUEN

megmondom önnek, hogy a „Szarvas-vendégloben” van a legolcsóbb ebéd-ábonomont, Zombori-u 97. 471

FIGYELEM!

Ha régi kalapját újjá akarja alakítani, siessen vigye el **SILD JÓZSEF** férfi- és nőikalap készítő-höz. Csirkepiac, a plébánia során, ahol mindenféle női- férfi veleur, file és szalma kalap javítása festése, tisztítása gyorsan és jutányosan eszközöltetik.

Halló! Halló!

Értesítem a n. t. közönséget, hogy a Deak utcai

„HATYU”

mosógépezet febr. 1-től a szerb templom közelében levő Jokai-utcában nyíló kis Lakatos-utca 327 szám alá helyeztem át. Intézetemben 2 galér vagy 1 pár kezező mosás és **vasalás 3 kor.** Elvállalok ezenkívül mindennemű mosást és va-lást az intézeti árak feléért. Szíves párlógást kér

Fischehne Schweiger Regina 367

Fűrészelt-, épület- és tüzfát

szállít minden mennyiségben és minőségben vasúton vagy túlelon **Sever fakereskedelmi vállalat** Maribor, Aloxandrova cesta 45. 377

GOLDMANN SÁNDOR ÉS TÁRSA bank- és váltóüzlet

Kossuth-u. 29. Telefon 382. Régezt Alexander-utca 29

Idegen pénznemek

vételre (s eladásra az aznapi tőzsdéi árfolyamok mellett) **Bel- és külföldre (Wienbe)** átutalásokat a beogradi és zagrebi tőzsdé jegyzése alapján pontosan eszközöl. 1178

CUNARD LINE

angol királyi gyors posta közlekedés. Közvetlen összeköttetést tart fen **Cherbourg—New-York és Triest—New-York között.**

Legközelebbi hajóindulás:

- Cherbouryhól — New-Yorkba**
- február 15. AQUITANIA
 - február 18. SAXONIA
 - február 26. IMPERATOR
 - március 21. AQUITANIA
 - március 27. SAXONIA

* A Saxoniára csak II. osztályú utasok vételnek fel és direkt kivándorlási célra hasznalatos.

Triestből — New-Yorkba
február 20. PANNONIA
Közelebbi felvilágosítást nyújt:
CUNARD LINE vezérigénykösege
Zagreb, Vrhovčeva ul. 15. 383

LION NOIR

a legjobb francia cipőkrém

fekete, sárga, barna, piros és fehér színekben kapható csakis nagyban

Schosberger Adolf

ügynöki és bizományi üzletében Novisad. Futaki-u. 50.

Telefon-szám: 152. 2335

Lifka

Vasárnap—Ledd.
A szenzációs sikertű világattrakció.

JUDEX IV.

Bűnügyi filmregény 5 folytatásban.
A feketeruhás hölgy.

Fősz: **René Cresté** és **Ivette Andreyor.**
Előadások kezdete kőnapokon 4—6—8 óraker,
vasár és ünnepnap 2—4—6 és 8 óraker.

Friss vörösbélu PATERNO NARANCS

valamint mindennemű zöldségmölcs leg-
olcsóbban kapható, csak vízszeladókna

Heuduschka és Hermann
fűszer és déligyümölcs kereskedőknél.
Subotica. Telefon 769. 475
Vidéki megrendelések még aznap továbbítottak!

ANILIN-FESTÉKEK

gyapói, pamut és selyemnek, német ke-
készítmény, használható savval és anélkül, csoma-
golja 1 és 2 1/2 kilós csomagokban ajánl raktárról:
PATRIA zadruga za kemičke potrebstine
vegny szűkségletek szövetkezte

Telefon 16—91. **Zagreb** Preradovičeva-
ul. 12.
Kérjen árjegyzéket és mintákat. Sürgőnycim:
„Kropatria“ Zagreb.

Villanyszereléseket

és javításokat olcsón és pontosan készít 422
ELEKTRA, V'
villamossági és műszaki vál-
lalat. Fő-tér. Telefon 208.

TŰZIFÁT

vagontételekben és aprítva, faszénet csomagolja is és
Telefon 171. sz. kovácszenet a leg-
jobb szerezhet be
Heuduska és Hermann
fatelepen Szuboticán, Szegedi-uton. 406

Fekete és horganyozott lemez
(elsősorú külföldi ár)
gyári áron kapható.

Suboticeai Szerb Takarékpénztár R.-T.
Subotica. Telefon 256.

Apróhirdetések

Telefonon nem adhatunk hirdetési ügyekben felvilágosítást.
Apróhirdetéseket felvevő Subotica-Szabadkán a kiadóhivatal,
Regenta Alekszandr-utca Kossuth-utca, Lelbach-ház és Szilani-
er hűtőszobája munkáit ellátja. Vélken valamennyi írásunk.
Előzetesi ár: havonként K. 30—, negyedévenként K. 150—.
Apróhirdetés egy sz. 150 K. vastagbetűs és címző kétszeresen
számít. Legkisebb apróhirdetés 15 K.

Hűségessé lársnak levele
van a kiadóban. Kérem át-
venni. 491

Aki hazat, földet vagy harmi
ingatlant venni vagy eladni
szándékozik, forduljon bi-
zalommal Nagy Péter ke-
reskedőhöz Mohol. 419

Ház nagy telekkel eladó,
Zentai-ut 17a. 394

Vendéglő eladó Bács-
pölyán a főútnak, zoldkert
nyári mulatóhelyvel. Kriszán
Isván Topolya. 254

Moholon a megyei-úton
három porta egy táblában,
mely alkalmas fa- vagy
gyarfafelepek esetleg ház-
helyeknek is külön-külön
eladói. Érdeklődni lehet
Nagy Péter kereskedőnél,
Mohol. 474

Intelligens megállapított
jövőjű ízr. úriemberről meg-
ismerkedni házasság cél-
jából. Leveleket „Tulizilium”
jellegre a kiadóba kérék 490

Egy butorozott szoba két
tértr részére kiadó, esetleg
teljes ellátással. Cim a ki-
adóban. 488

Elcserezném két szobás
lakasomat egy nagyszobás
vagy kisebb kétszobás lak-
sasert. Cim a kiadóban. 473

Békebeli úri kelengye
eladó. Cim Bankóizlet Som-
bor, Apátim-út 9. 461

Két női felikabát eladó,
Cim Asztalos-utca 503. 466

Ház 15 éve fenálló fűszer
üzlet borenzessel együtt
eladó. Zimonyi-út 155. 469

Százrak raktár keresek
a város belterületén 4—5
vagon befogadására. Cime-
ket Schlanger-téle hirtap-
árudába kérem leadni. 462

Első magyar gazdasági 10
HP fogaskereku maganjáró
10-es máv. cseppvel teljes
felszereléssel, egy feltáru-
malom káshafajával eladó-
Vass Fabian Csantavér,
Deák Ferenc-ú. 420. 423

Nagy harmonium bére
keresték. Cim a kiadó-
ban. 485

Esztorgályossegéd ke-
restetik Kadar Lajos fűszer-
kereskedő, Sava Tekehe-
(Halasi-ut) utca. 453

Ház a Halasi-szőlőkben
Püsti-utca 75a eladó. 500

Eladó két darab fajtiszta
13 éves simmenthall te-
nyeszék, Budnar Karoly-
nál Okanizsán. 503

Két intelligens fiatalembert
elváallatok felváltá-
sára. Cim a kiadóban. 504

Egy családi ház kerelt
eladó. Szabo Lajos, Szegedi
szőlők, Mucs-telep. 505

Kérem azon két úriembert
akiknek századinaros-
ból tevedésből 796 koronát
adtam vissza, juttassak
vissza hozzám a tevéken
adott összeget. Szegény
asszony vagyok, a veszté-
ség igen súlyosan érint.
Ujgárgarunó a Farkas-izlet
előtt.

Bádogosságod, aki
kannak készítesben járás,
azonnal felvetik. Cim a
kiadóban. 499

300x400 cm. zöld sző-
nyeg eladó. Balog Lina
virágüzlet. 501

Molnárok figyelmébe!

Saját gyártmányu
buzakoptató Óreka
köpenyözöt melyek
minden másgyártmá-
nyokat teljesít-
ményük által fe-
lülmulnak, allan-
doan minden me-
retben szállítunk.

Első Magyarországi Szőlőművelés és
Szőlőszarvugar R. T. Pécs,
Szigeti országút 87. sz.
Telefon 1086. sz. 127

Pécselt 4 hold egyéves ültet-
vényvel és 1/4 hold forgatható

prima szőlő

eladó
cca 160 hold nagyobb és
kisebb földvel, vaspréssel
és minden egyéb modern
présház felszereléssel, 400
uj karóval, 2 szoba, konyha
középülettel és külön ista-
lódó 600.000 pécsi K-ért.
Felvilágosítást ad CSILLAG
József ingatlanforgalmi iroda
Klímó-utca 4. sz. Pécs. 506

HIRDETÉSEKET

BEI- ÉS
KÜLFÖLDI LAPOKBAN A
LEGKULANSABBAN ESZKOZOL

BLOCKNER HIRDETŐIRODA

ZAGREB, JURJEVSKA-ULICA 31.
SZÁM. TELEFON SZÁM 21—65.
A BECSI NEUF FRIEIE PRESSE
JUGOSZLAV HIPDE-
TESI VEZÉR-
KÉPVISE-
LETE.

Royal

1921. február 2. szerda

Jön a rozson át

Drama négy felvonásban

Főszereplők:

**Lóth Ila, Fenyő Emil,
Latabár Árpád.**

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy KÖNYVKÖTÉSZELETET

rendeztem be, ahol mindenféle könyv-
kötő munkát gyorsan és olcsón végzek
VIG ZSIGM. SÁNDOR
könyv-, zenemű- és papírkereskedés
Subotica, — Főterem
Megekerkeztek Rózsavölgyies Bard Karacsanyi albumok
(20)

Institorisz Sándor

cukrászdája a régi képezdével szemben
Wilsonova-utca (Damjanich-utca) 61. sz.
Ajánlja mintalapot után
készített, minden fajta
farsangi és lakodalmi
tortáit
és izletes süteményeit
Alkalmi megrendelés gyorsan készül.

UYSZO

CIPÓGYÁR Brunn, raktára
Zagreb, Jurisiceva-ut. br. 7.
Telefon 13—99.
Nagy készletekben
bakancsok,
uri és női valamint
gyermekcipők
gyári áron minden
kivitelben nagyban és
kicsinyben. 388

VARRÓGÉPEK

családi és ipari használatra
kerékpárok és gummi
gramafonok
és a legszebb hanglemez új-
donságok, az összes alkatre-
szek és kellekek, **kárbid** és
KARBIDLÁMPÁK „
legolcsóbb beszerzési forrása
ENGL ADOLFNE, SUBOTICA
Jelašić (Deak) ul. I. Kunez-ház.
Vízszeladókna nagy árkedvezmény.

ELADÓ: K. SKERL

déligyümölcs nagykeres-
kede Subotican a városháza
alatt. Ajánl:
narancsot
citromot
és az összes déligyümölcsöt
jádászámra olcsó napiárban.
Kripl János Zambor
Györgye királyi- (Petőfi)
utca 4. szám. 322